

Varkauden terveystoimi elää muutosten aikaa

Varkauden sairaala sijoittui neljänneksi laajassa tuottavuusvertailussa

Varkauden kaupunki otti tuntuvan riskin ottaessaan omistukseensa aluesairaalan vuoden 2004 alussa. Riskinotto näyttää kannattaneen, sillä Varkauden sairaala eli VAS sijoittui laajassa kansallisessa sairaaloiden tuottavuutta koskevassa selvityksessä neljänneksi jättäen taakseen 17 muuta sairaalaa. Voidaan siis sanoa VASin olevan tehokkuudessa Suomen terävintä kärkeä.

Tulos perustuu STAKESin laajaan selvitykseen, jossa sairaaloiden tuottavuutta eli kustannuksia ja niillä aikaansaatuja tuloksia on vertailtu keskenään. VASin korkeat episodit- ja hoitopäiväsuoritusindeksit kertovat VASin pystyneen tuottamaan laadukkaita hoitajaksoja verrattain laajalle väestöpohjalle. Varkauden sairaala onkin pyrkinyt panostamaan tehokkuuteen, laatuun ja seudullisuuteen toiminnossaan.

Vastaanottoa tehostetaan

Myös terveyskeskuksen puolella panostetaan voimakkaasti palveluun. Terveystoimi on saanut laajasti palautetta toiminnostaan. Pääosin palaute on ollut hyvää, sillä ihmiset ovat olleet tyytyväisiä saamiinsa palveluihin, mutta toisinaan lääkärin vastaanotolle pääseminen on ollut vaikeaa. Tähän palautteeseen on tartuttu ja aloitettu koulutus- ja kehittämissuunnitelma. Tavoitteena on, että sairaanhoitaja ja lääkäri toimivat tiiviinä työparina, jolloin potilaiden yhteydenotto helpottuu. Myös keväällä 2005 toimintansa aloittanut terveydenhuollon neuvontapuhelin 017-211 411 vastaanottaa puheluita ympäri vuorokauden.

Työterveyshuollon ja mielen terveyspalvelujen kehittäminen jatkuu

Terveyskeskus on käynnistänyt yhdessä lähiseudun kuntien kanssa kehittämishankkeen, jossa selvitetään työterveyshuollon palvelujen järjestämistä vaihtoehtoja ja kehitetään toimintoja. Saadaanko aikaan seudullisesti toimiva liikelaitosmalli, joka on myös taloudellisesti kannattava, selvittää lähiaikoina.

Mielen terveyspalvelujen uudistus on myös alkanut. Varkaudessa on toistaiseksi ollut tarjolla varsin niukasti ns. ”matalan kynnyksen” mielen terveyspalveluja, mutta näiden järjestäminen on nyt tekeillä. Myös päihdepalvelujen ja psykiatrisen erikoissairaanhoidon tiiviimpi yhteistyö on tarpeen.

Potilastietojärjestelmä uudistuu

Varkauden terveystoimessa uudistetaan potilastietojärjestelmä tulevan talven aikana. Uusi Effica-tietojärjestelmä korvaa 70-luvulla käyttöönotetun edellisen järjestelmän ja samalla terveyskeskuksen ja VAS-tietojärjestelmät yhdistyvät. Tietojärjestelmän uusiminen on laaja ja vaikea prosessi, jo pelkästään henkilöstön kouluttaminen uuteen järjestelmään vie useita kuukausia. Koulutus valitettavasti ruuhkauttaa syksyllä joitakin toimintoja, mutta kokonaisuudessaan uudistus parantaa oleellisesti tiedonkulkua ja vähentää merkittävästi paperityötä.

Potilastietojärjestelmän uudistumisen myötä sairaala luopuu pikkukuhiljaa paperisista potilaskansioista, myös röntgenkuvat siirtyvät tietokoneen ruudulle. Potilaan kannalta parantunut tiedonkulku lisää potilasturvallisuutta ja takaa sen, että vaikkapa elintärkeitä lääkitystiedot ovat kaikkien hoitoon osallistuvien käytettävissä tarvittaessa. Erityisesti vanhusten ja monisairaiden henkilöiden jokapäiväisessä hoidossa tämä parannus näkyy.

Kotisairaalakokeilu käynnistyy

Kotisairaanhoidossa on käynnistetty tehostetun kotisairaanhoidon hanke, josta arkikielessä käytetään nimitystä kotisairaala. Toiminta on lähtenyt käyntiin pienimuotoisesti, mutta jatkossa tavoitteena on tarjota todellinen vaihtoehto sairaalan osastohoidolle silloin, kun potilaan kunto antaa siihen mahdollisuuden. Kotisairaalan tarkoituksena on antaa vaikkapa antibiootti- tai muu lääketiputus potilaan kotona, silloin kun potilaan kunto antaa siihen mahdollisuuden ja potilas on muutoin halukkaampi olemaan hoidon ajan (muutamasta päivästä viikkoihin) kotona kuin sairaalan osastolla.

Hoitotakuu täyttyy

Tiedotusvälineissä on laajalti puhuttu hoitotakuusta, joka astui voimaan keväällä. Hoitotakuu asettaa puolen vuoden takarajan hoitoon (esim. leikkaukseen) pääsulle kiireetömissä sairastapauksissa. Hoitotakuun toteutumisen kannalta Varkauden tilanne on huomattavasti parempi kuin useimmissa sairaanhoitopiireissä. Varkaudessa terveystoimen toiminnan tuottavuus ja vastaanottotoiminnan kehittäminen varmistavat hoitotakuun täyttymisen. Varkautelaiset pääsevät Varkaudessa hoitoon nopeammin kuin monissa sairaanhoitopiireissä. Itse asiassa valmistautuminen hoitotakuun voimaantumiseen reagoitiin jo edellisenä vuonna. Potilasjonoja purettiin ja toimintoja kehiteltiin siten, että lakimuutos ei aiheuttanut ylitsepääsemättömiä ongelmia.

Mitä tulevaisuudessa tapahtuu

Kunnissa tapahtuu voimakkaita muutoksia tulevaisuudessa. Kunnat painivat talousongelmien kanssa. Vaikka Varkauden talousalue on Savon vaurainta seutua, niin siitä huolimatta verokertymä ei ehdo riittävä lakisääteisten velvollisuuksien täyttämiseen. Tämä asettaa terveystoimen valtavan suurien haasteiden eteen. Terveyspalvelut ovat monen kansalaisen mielessä kärjessä, kun mietitään tärkeimpiä kunnallisia peruspalveluita. Tarkoituksena on talousahdingosta huolimatta tuottaa varkauteleisille terveydenhuollon palveluita siten, että varkautelelainen tietää sairastuessaan saavansa hoitoa. Nyt on ensiarvoisen tärkeää, että kuntalaiset, poliitikot ja virkamiehet toimivat aidoisti terveyden puolesta yhtä köyttä vetäen!

*Lari Tiikasalo
talouspäällikkö
Helena Kemppinen
johtava lääkäri*

Syksyn satoa Kotiseutukeskuksessa

Lauantaina 17.9.2005 vietetään Kotiseutukeskuksen pihapiirissä Syksyn sato –tapahtumaa klo 10.00-14.00. Tapahtuman avaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja Raimo Koikkalainen ja päättää Varkaus-Seura ry:n puheenjohtaja Raimo Sikanen.

Tapahtumassa on myynnissä Syksyn satoa monessa muodossa. On juureksia, vihanneksia, hunajaa, sienä, leivonnaisia, leipää ja monenmoista muuta. Kirpputorilla on vaatteita, kenkiä,

kirjoja ja kaikenlaista kirpparitavaraa. Huutokaupassa poistetaan Kotiseutukeskuksen kertynyttä erilaista tarpeetonta tavaraa eniten tarjoavalle. Tietysti pidetään myös arpajaiset.

Tasatunnein ja puolissa väleissäkin kuullaan erilaista ohjelmaa. Mukana ovat Varkaus-seuran Lausujat, laulua, soittoa, jutustelua jne. Esiintyjänä ovat taitajat omalta paikkakunnalta.

Ravintola Tyyskänhovissa on mahdollisuus nauttia kahvia, virvokkeita ja

makoisa lohikeittolounas. Lounaan hinta on 5 €, ja se sisältää leivän sekä kotikaljan tai veden ruokajuomaksi.

Tervetuloa joukolla mukaan niin ostoksille kuin muuten vain viihtymään kauniissa pihapiirissä mukavien ihmisten joukossa!

P.S. Jos haluat tulla myymään omia syystuotteitasi tapahtumaan, niin soita joko Raimolle (040-7377920) tai Sirpalle (0500-235060). Järjestämme pöydän!

Erilaisuus on voimaa

Varkauden kaupungin koulutoimi on tehnyt merkittävää yhteistyötä Joensuun yliopiston kanssa erilaisten oppilaiden oppimisen tukemiseksi. ESR-rahoitteinen yhteistyöhanke käynnistyi kouluelämän tarpeista. Tavoitteena oli tukea moniammatillisesti erityisoppilaiden oppimista ja arkielämässä selviytymistä.

Hanke on mahdollistanut erityisopettajien koulutuksen, koulunkäyntiavustajien, opettajien ja tukipalveluhenkilöstön sekä vanhempien lisäkoulutuksen erityisoppilaiden koulunkäynnin tukemiseksi. Hankkeeseen on osallistunut noin 300 henkilöä. Hanke päättyi huhtikuussa 2006.

Yhtenä esimerkkinä voidaan esittää yleisopetuksen ja erityisopetuksen välinen yhteistyö oppilaiden monipuolisen kehittymisen mahdollistajana.

Joutenlahden-Osman koulussa aloitettiin tiimipohjainen opiske-

lu ja opettaminen kaksi vuotta sitten. Tavoitteena oli luoda kaikkia oppilaita ja koko henkilöstöä koskeva yhteistyömalli oppimisen ja opettamisen edistämiseksi yleisopetuksessa, luokkamuotoisessa ja luokkatonassa erityisopetuksessa. Toimintamalli on mahdollistanut koulujen moninaisen ammattitaidon hyödyntämisen. Eri henkilöstöryhmät tukevat oppilaan etenemistä perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisella oppimispolulla; kaikki oppilaat ovat kaikkien oppilaita.

Tiimiytyminen on edellyttänyt yhteistyötaitoja ja avointa keskustelua. Jokaisella koulu yhteistyön kuuluvalla on ollut mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä. Tiimejä on neljä. Jokaiseen tiimiin kuuluu 2-4 luokkaa opettajineen, koulukäyntiavustajineen ja oppilaineen. Tiimien vastuuhenkilöt, opettajat, vastaavat yhdessä asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Oppilaiden yksilöllisyys otetaan

huomioon muun muassa siten, että yleisopetuksen oppilaat opiskelevat erityisluokassa ja saavat tarpeidensa mukaan erityisopetusta. Erityisluokan oppilaat osallistuvat yleisopetuksen opetuksen omien vahvuksiensa mukaisesti. Oppilaat oppivat toimimaan yhteisöllisesti tukemalla toinen toisiaan.

Tiimitys edut on saatu kaikkien hyödyksi. Yhteisöllisyys ja turvallisuus ovat lisääntyneet. Yhteisvastuu oppilaiden ja henkilöstön hyvinvoinnista on motivoinut yhteistoimintaan. Jatkuva vuorovaikutteinen keskustelu on vaikuttanut myönteisesti työviihtyvyyteen. Erilaisuudesta ja vastuun jakamisesta on tullut voimavara.

Turvallisuus, avoimuus ja ilo ovat lisänneet työssä jaksamista. Tiimitystä on löytynyt voimavara koulun arkeen ja juhlaan.

*Silja Miettinen
Koulutoimenjohtaja*

Piippujen ympärillä liikutaan Vapaaehtoistyöllä alennetaan veroäyriä

Suomalainen liikunta- ja urheilutoiminta pohjautuu todella vankasti vapaaehtoiseen kansalaistoimintaan. Seuroissa kasvatetaan lapsia ja nuoria lähes täysin talkootyöhön pohjautuen. Myös varkauteleisille veronmaksajille urheilu- ja liikuntaseurojen suorittamalla työllä on tuntuvasti veromaksua alentava vaikutus. Vantaalaisen tutkimuksen mukaan kunnissa jouduttaisiin nostamaan veroja lähes kahdella äyriä, mikäli kaikkien seurajohtajien ja ohjaajien suorittamat työt siirrettäisiin kunnallisina palveluina tuotettavaksi.

Siksi onkin erittäin tärkeää, että urheiluseurojen vapaaehtoistyön arvonnäkökohdat Varkaudessa virkamiesten lisäksi myös kaikki kaupungin kunnallispoliitikot. Liikuntaan panostamalla tehdään kauaskantoisia päätöksiä, alennetaan veroäyriä ja samalla edistetään ihmisten hyvinvointia ja terveyttä. Liikkuvat ja iloiset ihmiset pysyvät pidempään vireinä ja terveinä.

Liikuntalakiin on kirjattu sellainen periaate, että liikuntapaikkojen rakentaminen sekä ylläpitäminen tulisi tapahtua pääsääntöisesti kuntien toimesta ja seurojen sekä järjestöjen toimialaan kuuluu toiminnan järjestäminen. Ja kuntien tulisi taloudellisesti tukea seuroja liikuntatoiminnan järjestämistä. Liikuntalain henki on näihin vuosiin saakka toteutunut hyvin Varkaudessa.

Kaupungin liikuntapaikat ovat hyvässä kunnossa ja paikkakirjokin kat-

taa melkein kaikkien lajien tarpeet. Näkemystäni mukaan todella huutava tarve aivan lähivuosina on kuitenkin jalkapallon, tenniksen ja salibandyn olosuhteiden korjaamiselle.

Mutta valitettavasti vain kaupungin liikuntapaikka-asiaa on huonoa se, että seurat joutuvat maksamaan harjoittelupaikoista eri hallintokunnille tilavuokria. Mututuntumalla tarkastellen perittävien vuokrien kokonaissumma on suurempi kuin kaupungin seuroille suorittamat avustukset. Lähes poikkeuksetta on se, että Varkaudessa kaupunki avustaa seuroja pienemmällä euroäärillä kuin mitä se perii niiltä tilavuokrina takaisin. Avarakatseisille päättäjille ja lukijoille esitänkin mieltäväksi: onko oikein, että seuraväki talkoilten kasvattaa nuoria ja samalla vielä taloudellisesti tukee kaupunkia? Mietinnässä kannattaa kuitenkin muistaa, että meillä onneksi kaupunki rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja. Mutta valitettavasti vain viime aikoina on ollut havaittavissa sellaista tutinaa, että lyhytnäköisesti asioita tarkastelevat kunnallispoliitikot pitävät tätä Suomen valtion liikuntalakiin kirjattua toimintaa taloussyihin vedoten Varkaudelle kuuluttamattomana tehtävänä.

Piippujen ympärillä urheilu- ja liikuntaseurat toimivat itsenäisesti ja esimerkillisen mallikkaasti hyvässä yhteistyössä. Kaupungissa seurojen yhteistyötä koordinoi Varkauden Urheiluseurat ry. Yhteistyöjärjestön jäsenenä tätä lukiessa on 66 varkau-

telaista liikuntakulttuuria edistävää seuraa ja yhdistystä. Vastaavanlaista yhteistyöjärjestystä ei ole missään muussa suomalaisessa kaupungissa ja kunnassa. Urheiluseurat ry:n ja kaikkien jäsenyhdistysten yhteystiedot löytyvät internet osoitteesta: www.varkaudenurheiluseurat.fi. Nettisivujen tiedoista löytynee melko varmasti sellainen seura, mikä tarjoaa harrastusmahdollisuuden myös Sinulle!

Liikuntaan kohtuullisesti satsaamalla Varkaus pysyy vireänä, elinvoimaisena ja veronmaksajat pysyvät hyvässä kunnossa!

Liiku ja nauti – ei iske tauti! Pidä myös itsestäsi huolta!

*Hannu Kiminkinen
Varkauden Urheiluseurat
ry:n puheenjohtaja*